

ASOCIACIJA MOTERŲ INFORMACIJOS CENTRAS WOMEN'S ISSUES INFORMATION CENTRE

Juridinių asmenų registras Kodas 191919014 Konarskio 49, LT- 03109 Vilnius, Lietuva
p.d. 1218, Vilnius – 01007 Telefonas: +370-5-2629 003 Faksas: +370-5-2629 050 El. paštas: mic@lygus.lt
Puslapis internete: www.lygus.lt

LR Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui
LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
LR Vidaus reikalų ministerijai
LR Teisingumo ministerijai
Policijos departamentui prie VRM
Vilniaus m. krizių centrui
Asociacijai Kauno apskrities moterų krizių centras
Asociacijai Kretingos moterų informacijos ir mokymo centras
Asociacijai Kauno moterų draugija
Asociacijai Visagino šeimos krizių centras
Asociacijai Marijampolės apskrities moterų namai
Asociacijai Moterų veiklos inovacijų centras
Asociacijai Vilniaus moterų namai
Asociacijai Lietuvos agentūros „SOS vaikai“

2013 m. sausio 22 d.
Vilnius

DĖL TEISĖS AKTŲ REGLAMENTUOJANČIŲ SMURTĄ ARTIMOJE APLINKOJE TOBULINIMO REKOMENDACIJŲ

Moterų informacijos centras įgyvendina projektą „Aukos interesai – svarbiausia“ (JUST/2010/JPEN/AG/1581). Projektu siekiama Europos Sąjungoje suvienodinti standartinius policijos veiksmus, kai reaguojama į smurtą šeimoje t.y. prevencija, įsikišimas ir aukų apsauga. Siekiant šio tikslo Lietuvoje atlikta ir parengta Lietuvos teisės aktų reglamentuojančių smurtą artimoje aplinkoje analizė.

Šiame rašte pateikiame Rekomendacijas dėl teisės aktų reglamentuojančių smurtą artimoje aplinkoje tobulinimo:

- LR Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatyme (toliau - Įstatyme) siūlytina konkrečiau apibrėžti psichologinio smurto sąvoką ir nustatyti baudžiamumą;
- Siūlytina Įstatyme įvardinti smurtautojo laikino išsikeldinimo trukmę;

- Siūlytina Įstatymu numatyti privalomą pagalbą smurtautojui, siekiant užtikrinti jo elgesio pokyčius;
 Įstatymas koncentruojasi į pagalbą smurtą patyrusiam asmeniui, jame mažai kalbama apie smurtautojo teises bei pagalbą jam. Pavyzdžiui: kuomet smurtautojas iškeldinamas iš namų ir neturi daugiau kur eiti, neturi/nežino kur gali kreiptis pagalbos jis tampa rimta grėsme visuomenei. Tokiu atveju smurtautojas tampa agresyvesnis, nenori keistis ir gali pradėti vykdyti kitus nusikaltimus (vagystė, plėšimas ir kt.). Teismui nusprendus, jog trūksta įrodymų ir išteisinus smurtautoją šis grįžta atgal į šeimą, tikėtina, jog jo elgesys nepasikeis ir kartosis.
- Siūlytina Įstatymu įtvirtinti galimybę apskusti teisėjo sprendimą taikyti laikinąsias apsaugos priemonės smurtautojo atžvilgiu;
 Pavyzdžiui: koku būdu smurtautojas galėtų apskusti sprendimą būti iškeldintam iš jo namų.
- Siūlytina pakeisti Įstatymo 9 str. 1 dalį išbraukiant frazę „su jo žinia“;
 Įstatyme numatyta, jog policijos pareigūnai nuo smurto nukentėjusios aukos duomenis su aukos žinia perduoda Specializuotos pagalbos centrui (toliau – SPC). Policijos ir SPC nuomone tokia Įstatymo nuostata yra neefektyvi ir policija aukos duomenis SPC turėtų perduoti ne su aukos žinia (t.y aukai davus sutikimą), o kiekvienu atveju, nepriklausomai nuo to ar auka sutinka ar ne. Be to policijos pareigūnui atvykus į įvykio vietą per trumpą laiką reikia atlikti daugybę veiksmų: įvykio valdymas, protokolo pildymas, įvykio dalyviu apklausa ir kt., todėl lieka labai mažai laiko tinkamai pristatyti SPC teikiamas paslaugas. Nuo smurto nukentėjęs asmuo neretai būna išsigandęs, sutrikęs, negeba tinkamai įvertinti kokios pagalbos reikia, todėl dažnai atsisako, jog jo duomenys būtų perduoti SPC.
- Įstatyme turėtų būti numatyti privalomi mokymai policijos pareigūnams smurto artimoje aplinkoje tema, ypač darbo su smurto aukomis mokymai. Mokymuose turėtų dalyvauti SPC darbuotojai, siekiant per praktinius pavyzdžius policijos pareigūnus supažindinti su darbo su smurto auka metodais;
- Policijos nuovadose turėtų būti paskirtas vienas už bendravimą su SPC toje teritorijoje atsakingas asmuo.

Jūratė Šeduikienė

Direktorė

